

Pildikesi lasteaiast

Jaanuar juba poole peal ning tuleb tõdeda, et oleme õppeaasta teise poolde jõudnud.

Lasteaia aastaring käib enamasti rahvakalendri tähtpäevi pidi ja lasteaia traditsioone silmas pidades, kuid sekka tuleb ka uusi, kas siis teistelt maadelt/rahvastelt üle võetud või hoopis sootuks uut.

Sügisel sai tibud kokku loetud nii, et kõik mahtusid ära, kuigi loetud päevad enne õppeaasta algust oli mure, et mõned peavad veel pisut ootama, enne kui lasteaeda pääsevad. Samuti toimus muudatusi lastega tegeleva personali seas – kaks õpetajat vahetusid.

Septembri lõpul toimus üksteise järel rida üritusi: spordipäev, sügise tervitamine terviserajal ja aasta olulisemaid ning suurejoonelisemaid ettevõtmisi – mihklilaat, mille korraldamise põhiülesandeks on aidata päkapikkudel lastele üllatusi teha. Mihklilaadal võis näha ka seda, kuidas maitsev kakuke lasi jalga kõigi tühjade kõhtudega loomade eest.

Meeldivaks ja tervislikuks vahelduseks oli osalemine Tervise Arengu Instituudi korraldatud kam-

paanias, mis kutsus kogu rahvast ja organisatsioone üle Eesti olema aktiivne ja aitama puu- ja köögivilju avastada ja proovida. Nii toimus lasteaiaski terve nädal erinevate puu-, aed- ja köögiviljade tutvustamine ja proovimine. „Nahka pandi“ isegi juurikad, mis salatina pakutuna pole laste lemmikud.

Oktoobris, nagu ikka, peeti eriti laste seas oodatud õpetajate päeva, kus õpetajateks olid kooli üheteistkümnendikud. Hommikupoolik rõõmu, nalja ja naeru täis. Mõnes rühmas aga valitses kahtlane vaikus, kus aga ei toimunud midagi kahtlast, vaid tehti hoopis ehtsat kunsti.

Leivanädala raames olid lasteaia menüüs iga päev erisugused küpsetised ja koolieelikud käisid ühel päeval Olustvere leivakoda ning seal toimuvat uudistamas. Lapsed said rukkijahutaiganast veeretada kakukese ning pärast ahjus küpsemist selle koju kaasa võtta.

November algas isadepäeva tähistamisega. Sel aastal toimetasid isad koos lastega rühmades, kus jätkus põnevaid tegemisi tunni jagu ja isegi rohkem. Kadripäeva hommikul oli

Terakesed jõulumeeleolus.

saalis näha tõelisi kadriseid, kes võtsid asja väga tõsiselt. Kohe pärast kadripäeva oligi käes aeg hakata õppima jõululuuletusi ja -laulukeid ning tantse, et jõuluvanalt pakid välja lunastada.

Kooliõpilased aitasid ka sel aastal lasteaialapsi piparkookide tegemisel. Nii maitsevaid piparkooke kui need polnud keegi enne saanud.

Suur kunstitöö õpetajate päeval.

Vanemate rühmade lastel käis jõuluvana Pilstvere Jõulumaal külas ja kõige pisemad kohtusid jõulutaadiga Viljandi nukuteatris. Küluslike kingituste pealt on alust arvata, et päkapikud jäid igati rahule lasteaias jõulukuul toimunuga.

Mida soovida juba alanud aastaks?

Üheks sooviks on, et tahame uuel aastal olla terve- mad!

Jah, uus aasta ja tormid on meiegi lasteaeda toonud tuulerõuged, samuti on liikvel palju teisi haigusi. Et iga- sugu pisilased ei tuleks ikka ja jälle meid kimbutama, siis on soovitus pesta käsi, rohkem õues viibida ja tervislikumalt toituda, aga haigestunud lapsed jätta koju tervenemiseni!

Teiseks sooviks on, et lasteaed ootab tekkinud probleemide korral lapseva-

nemaid koostööle – iseene- sest mured ei lahene!

Niisiis paremat tervist, õnne ja jätkuvat koostööd alanud aastal kõigile suurtele ja väikestele mängu- kes- listele!

Lasteaia pere nimel
Asta Laas
direktor

Leivalõhna täis on koda.

Võhma linnavalitsus tänab
linnas toimunud aastavahetuse ilutulestiku korraldamise toetajaid:
AS Largo
OÜ Anni
OÜ Gift Line
Ago Vingissar

Maamaksumäärade kehtestamine 2012. aastaks

Võhma Linnavolikogu 22.12.2011 määrus nr 13

Määrus kehtestatakse maamaksuseaduse § 5 lõike 1 alusel.

§ 1. Kehtestada maamaksumääraks Võhma linna haldusterritooriumil 2012. aastaks 2,0% maa maksustamis hinnast aastas.

§ 2. Määrus jõustub 1. jaanuaril 2012.

Ants Pihlak
Linnavolikogu esimees

Võhma linna eelarvest makstavate sotsiaaltoetuste suuruse kinnitamine 2012. aastaks

Võhma Linnavolikogu 22.12.2011 otsus nr 17

Sotsiaalhoolekande seaduse § 23 lg 1 ja Võhma Linnavolikogu 16. detsembri 2010 määruse nr 16 "Sotsiaaltoetuste taotlemise, määramise ja maksamise kord Võhma linnas" § 4 lg 1 alusel

1. Kinnitada Võhma linna eelarvest makstavate sotsiaaltoetuste määrad 2012. aastaks alljärgnevalt:

1.1. Sünnitoetuse täismäär 150 eurot.

1.2. Matusetoetus 65 eurot.

1.3. Ranitsatoetus 50 eurot.

1.4. Paljulapselise pere koolitoetus 50 eurot.

1.5. Küttetoetus 50 eurot.

1.6. Muu ühekordne sotsiaaltoetus kuni 130 eurot.

1.7. Vältimatu toetus kuni 20 eurot.

2. Teha otsus teatavaks Võhma Linnalehes.

3. Otsust on võimalik vaidlustada Tartu Halduskohtus (Kalevi 1, Tartu) 30 päeva jooksul otsuse teatavastegemisest.

Ants Pihlak
Linnavolikogu esimees

Juriidilised isikud, organisatsioonid ja Võhma linna elanikud, aeg on esitada kandidaate!

Võhma linna kõrgeim autasu on **aukoodaniku nimetus**. See nimetus omistatakse üksikisikule linnapoolse aususavaldusena Võhma linnale osutatud teenete eest. Aukoodaniku nimetus on antud 2008 Ants Kirikalile, 2009 Endel Rõugule ja 2010 Rein Koovitile. Ettepanekud aukoodaniku kandidaatide kohta esitatakse kirjalikult iga aasta **31. jaanuariks Võhma Linnavolikogule**.

Võhma linna **parima sportlase preemia** määratakse väljapaistvate sportlike saavutuste eest Võhma linnas elavale isikule. Ettepanekud esitatakse iga aasta **31. jaanuariks** kirjalikult **Võhma Linnavalitsusele**.

Aukoodaniku nimetust tõendav tunnistus antakse üle ja preemia saaja tehakse teatavaks Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud pidulikult üritusel.

Olla sepp

Enne jõuluvaheajale minemist olid koolitunnis jutuks võõrsõnad ja nende kasutamine. Sõnad, mis vilksavad tihti meediatekstides, mida kasutavad esinejad oma ettekannetes ja mida kasutame ise, aga mille tähendust on mõnikord täiskasvanutelgi keeruline seletada, rääkimata õpilastest.

Näiteks sõnad *statistika*, *teoreetiliselt*, *traditsiooniline*, *analüüs*, *sotsiaalne*. Mida tähendab *sotsiaalne*? Sõnaraamatud annavad vastete *ühiskondlik*. Tihti kuuleme kasutatavat, ja mõnikord kergekäeliselt, sõnu asotsiaal või asotsiaalne. Kui küsida nende sõnade tähendust kasutajalt, siis seletatakse seda tavaliselt lihtsustatult: see on prükkar, ta on must ja kasimata, tal pole tööd ja kodu.

Kui sotsiaalne tähendab ühiskondlikku, kas asotsiaalne tähendab siis mitte-ühiskondlikku? Mida tähendab mitte-ühiskondlik? Ei saa ühiskonnas hakkama, ei oska hakkama saada, on

eluhammastaste vahele jäänud.

Et olime neist sõnadest just õpilastega juttu teinud, kõitis mind ja ajendas sinise mõttemõlgutuse kirikuõpetaja ütlus jõulujumalateenistusel. Oleme kuulnud öeldavat ja ise öelnud, et on inimesi, kes on elukiirrongilt kukkunud. **Ise kukkus**. On eluhammastaste vahele jäänud. **Ise jäi**. On omadega jännis. **Ise**. Aga kirikuõpetaja ütles, et me oleme osa endi hulgast eluhammastaste vahele tõuganud. **Meie**. See ütlus on rebitud pikemast mõttearendusest minu mõtete jätkuks. Jutt ei olnud süüdistav. Ei ole mõttes süütunnet ka praegu tekitada. Aga kas olete mõnikord mõelnud, et ehk teine ei kukkunudki niisama – ise. Olime ehk osalised selles kukkumises? Võisime seda teha mittemärkamisega või liigse esileseadmisega, abiandmisest loobumise või liigse abistamisega, igal sammul parastades või liigselt kiites, kaikkaid koda-

ratesse loopides või vati sees hoides ...

Kui hammastaste vahele sattumisele sedasi vaadata, kas sõnadele jääb siis veel see tähendus, mis neil esialgu näis olevat? Meie ei ole enda arvates asotsiaallid (ei saa olla, meiega seda ei juhtu – nii me arvame), oleme piisavalt sotsiaalsed. Milles seisneb meie sotsiaalsus, kui me ei suuda selles ühiskonnas olla tõuklema ja tõukamata? Kui me ei märka teiste kukkumist. Kui näeme, aga pöörame pilgu kõrvale.

Üks osa meist (on see siis sotsiaalsem või asotsiaalsem?) tunneb kukkunute pärast süütunnet ka siis, kui ta ise ühiskonnas väga viisakalt liikunud, liigelnud, osalenud on. Teine osa räägib ägedalt tõugeldes ja enesele küünarnukkidega teed rajades sellest, et igauks on oma saatuse sepp.

Sepaks õpitakse tänaselgi päeval. Aga seda teevad vähesed. Kel pole sellest ametist üldse teadmist, kel on huvi vähene, kellel füüsis

nõrk, kelle jaoks vastav kool kaugel.

Kõigist ei saa seppa. Nii nagu kõigist ei saa õpetajat, arsti, elektrikut või ehitajat. Ka oma elurajale versapostide sepiamisega ei saa igauks omaette ja üksik hakkama. Vajame enda kõrvale teisi inimesi. Selles vajaduses, ja võimaluses koos tegutseda ja tuge pakkuda, ilmnebki sotsiaalsus.

Olgem uuel aastal (üks, teine-)teisele sepatöös ja õnnevalamises abiks. Ja püüdkem kasutada sõnu, mille tähendust ise teame ja mida teised mõistavad.

Luule Tiirmaa

Võhma aiandusseltsi Kanarbik tegemistest

Astavahetusel tehakse kokkuvõtteid möödunud 2011. aastast ja peetakse plaane tulevaks 2012. aastaks. Nii ka meie. MTÜ VAS Kanarbik liikmete üldkoosolek toimus 23. jaanuaril, kus analüüsis eelmise aasta tegevust – see tunnistati kordaläinuks.

Meenutame juba olnut.

Aastaks 2012 on planeeritud järgmised üritused:

- ekskursioonid Tartu Botaanikaeda, Zigulda laadale ja Tõrvaauku puukooli;
- lillepäev 20. mail kultuurimajas;
- juurikalaat 15. septembril.

Igakuiselt toimuvad aiandusseltsi liikmetele ja asjahuvilistele teabepäevad, kus lektoriteks on oma ala spetsialistid. Nendelt teabepäevadelt saab palju kasulikku oma aedade kujundamiseks, samuti uusi ideid ja eeskujusid teoreetiliste ja praktiliste teadmiste täiendamiseks.

Suurimaks õnnestumiseks meie tegevuses on see, et meil on vedanud aiandusseltsi juhatuse liikme Riho Terasega. Oma teadmiste ja erudeeritusega on ta pannud tugeva teadusliku aluse meie seltsi tegemistele. Vaatamata tema suurele hoiatusele Tartu Ülikooli teadurina on ta leidnud alati aega meie tegemiste juhendamisel ja innustamisel.

Kõik asjahuvilised on tervetult nii teabepäevadele kui ka aiandusseltsi liikmeteks. Tegevus aiandusseltsis Kanarbik on väga huvitav.

Natalie Saluste
MTÜ VAS Kanarbik liige

Ko²Likoorem

Jaanuar 2012

Kooli tegemised:
www.kool.vohma.ee

Seekord lehes:

Tere, president!
Tublid matemaatikud
Jõulukuu tegemised
Ja muudki

19. detsembril toimusid meie koolis järjekordsed Õpilasesinduse (ÕE) presidendi valimised. Presidendiks kandideerisid eelmine president Erkki Meidla ja Dmitry Savrinovich, mõlemad on 11. klassi õpilased. Valimised võitis Dmitry. Ko²Likoorem tundis huvi, millised on uue presidendi mõtted ja plaanid.

ÕE presidendi valimised on meie koolis viimastel aastatel kulgenud üle kivide ja kändude. Ütle ausalt, kas sind sunniti kandideerima?

Tere, president!

Õpilasesinduse värske president Dmitry külastamas viinamarjakasvatust (erakogu)

Ei, mind keegi ei sundinud, antud valiku tegin ise, sest nägin, et ÕE töö ei ole organiseeritud hästi ja tema tegevusest on vähe kuulda.

Millised peavad olema sinu arvates presidendi (ükskõik millise) iseloomomadused? Ma arvan, et president peab olema enne-

kõike aktiivne, samuti peab ta olema hea suhtleja, enesekindel, otsustusvõimeline, sõbralik ja edukas.

ÕE presidendiks olemise aeg on lühike, mida loodad ära teha? Alustaksin ÕE põhimääruse muutmise, seejärel soovin muuta vahetunnid õpilaste jaoks sisukamaks ja huvitavamaks ning parandada ÕE aktiivsust kooli tegevustes.

Õpetajatele tundub, et õpilased ei huvitu millestki, mida arvad sina? Ma arvan, et kuna õpilaste ja õpetajate huvid on erinevad, siis võib tunduda tõesti, et õpilased ei huvitu millestki. Tegelikult on enamusel õpilastest kindlad huvid ja hoid.

Natuke endast: hobid, huvid, lemmikõppeaine, tulevikuplaanid. Mulle meeldib väga sport, militaarne eluviis ja uued väljakutsed. Kindlat lemmikõppeainet pole, aga kõige rohkem meeldib praegu materjaliõpetus.

Käesoleval ajal on Eesti poliitikaevas mustad pilved kogunenud mitme era-

konna kohale. Kas on üldse võimalik teha puhast poliitikat? Ma arvan, et kindlasti on võimalik teha puhast poliitikat, kuigi see on üsna raske. Kindlasti võiks erakondade vahelist kisklust olla vähem, ehk siis jääb aega ka rahva probleemide lahendamiseks.

ETV aastavahetuse programmis „Tujurikkuja“ toimunud Hiid-Haloneni ja Hiid-Ansipi kahevõitlus on tekitanud nii siin- kui sealpool Soome lahte erinevaid arvamusi. Kas sinu arvates võib poliitiku üle sellisel moel nalja teha? Nalja tegemine on üldse kahe otsaga asi, kuna iga inimene saab naljast erinevalt aru. Mul endal küll ei ole midagi antud nalja vastu ja ma arvan, et ega see nali suurtele poliitikutele ka väga liiga ei tee.

Aitäh Dmitryle ja edukat presidendiks olemise aega!

Küsitles Marju Roosileht

JÄVI esimene juubel

Sel aastal toimus juba kümnes JÄVI matemaatikaüritus. JÄVI on Järvamaa ja Viljandimaa 10 kooli võistlus, kus 5.–9. klassi õpilased võistlevad aritmeetikas, mõõtühikute teiseandamises ja olümpiaadi ülesannete lahendamises. Võistluse idee pärineb Olustvere kooli matemaatikaõpetajalt Anne Saarelt ja kuna naaberkoolide õpetajad olid asjaga päri, siis nii see võistlus käima läkski. Osalevate koolide arv on aja jooksul muutunud. Seekord osalesid Viljandimaalt Suure-Jaani, Olustvere, Tääksi, Kildu ja Võhma kool ning Järvamaalt Laupa, Retla, Imaveere, Koigi ja Kabala kool.

Õpetajad koostavad igal aastal uued ülesanded ja need saadetakse siis koolidesse. Võistlused toimuvad kõikides koolides samaaegselt. Paremad tulemused saadetakse ära interneti vahendusel ja kõik tulemused järjestatakse. Igal aastal toimub võistluse lõpetamine ja parimate õpilaste autastamine erinevas koolis.

Esimese matemaatikaürituse lõpetamine toimus Võhmas, kus koolide võistkonnad võistlesid ristsõnade lahendamises. Sel ajal, kui õpetajad tegid kokkuvõtteid, tegeles huvijuht õpilastega. Seekord sai alguse ka traditsiooniline kringli söömine. Tradit-

siooniliseks on saanud ka õpilaste tervituskontsert parimatele matemaatikutele.

Kui vaadata ajas tagasi, siis võiks laias laastus teha sellise järelduse, et aritmeetikas pole olukord paremaks läinud, pigem on olukord halvenenud. Üks põhjus võib olla taskuarvuti või mobiiltelefoni laialdane kasutamine, mis vähendab peast ja kirjaliku arvutamise oskust. Samas on mõningat paranemist näha mõõtühikute teiseandamises. Igal juhul on see hea võimalus tubli õpilase arendamiseks, proovilepanekuks ja tunnustamiseks.

Selle aasta JÄVI lõpetamine toimus Laupa Põhikoolis, mis on üks ilus mõisakool. Meid tervitasid kooli direktor, matemaatikaõpetaja ja õpilased väikekontserdiga. Õpilastele korraldati juba ka tavaks saanud meelelahutuslik võistlus, mis lõppes kommid söömisega. Seejärel jagati parimatele diplomeid ja auhindu. Loomulikult pakuti kõigile maitstvat kringlit.

Võhma kooli selle aasta parimad JÄVI-lased on siin:

6. klassist: Marvin Helstein – mõõtühikute teiseandamises 7.–8. koht, **Rainer Valo** – mõõtühikute teiseandamises 9.–16. koht, **Mario Pardo** – aritmeetikas 9.–10. koht;

7. klassist: Alo-Oliver Alas – olümpiaadil 7. koht, mõõtühikute teiseandamises 6.–7. koht; **Agnessa Koobas** – olümpiaadil 10.–11. koht, mõõtühikute teiseandamises 2.–3. koht, aritmeetikas 8.–9. koht; **Eliza Helene Huvila** – mõõtühikute teiseandamises 8. koht, aritmeetikas 10.–11. koht;

8. klassist: Kelli Randmäe – olümpiaadil 2. koht, mõõtühikute teiseandamises 9.–10. koht, aritmeetikas 11. koht; **Kristjan Väljaots** – olümpiaadil 4.–5. koht, aritmeetikas 5. koht, **Kadi Rohelpuu** – aritmeetikas 6. koht;

9. klassist: Viktoria Kirpu – olümpiaadil 1.–2. koht, mõõtühikute teiseandamises 1.–2. koht, aritmeetikas 2. koht; **Kristo Paju** – olümpiaadil 1.–2. koht, mõõtühikute teiseandamises 1.–2. koht, aritmeetikas 4. koht; **Agnes Alas** – olümpiaadil 4. koht, **Geti Kundla** – mõõtühikute teiseandamises 9.–11. koht, **Kevin Tiitus** – aritmeetikas 8.–9. koht, **Hanna Kata Norma** – aritmeetikas 8.–9. koht.

Suur tänu kõigile, kes võistlusel osalesid ja seda võistlust tõsiselt võtsid. Kellel sel aastal kõik väga hästi ei õnnestunud, siis järgmisel aastal on jälle uus võimalus.

Ellen Lints
matemaatikaõpetaja

Minu pere Türgis

Pere, kus ma külas olin, elab neljatoalises korteris. Üpriski väikesele pinnale peavad elama mahtuma vanaema, vanaisa, ema, noorem vend ja tüdruk Nuray. Peres on veel ka isa, keda mina ei näinud, ning vanem vend, kellega tutvusin telefoni teel ning kes valdas neist kõige paremini inglise keelt.

Eestis on tavaline, et õhtuti kodus tegelevad kõik oma asjadega, kes vaatab näiteks telerit või on arvutis. Türgis nii pole. Õhtud veetsime kõik koos elutoas televiisorit vaadates ning omavahel suheldes. Ka einestasime kõik ühise laua taga.

Toidud on seal teistsugused. Mida peres lõunaks ja õhtuks süüakse, ma ei tea, sest nendel toidukordadel ma ei viibinud. Hommikusöögist sain aga päris põhjaliku ülevaate. Joodi alati teed. Päris tavaline oli, et hommikutele joodi peale külma vett. Leiba seal pole, on ainult suured saiad, millest murtakse tükke või lõigatakse hiiglaslikud viilud. Söödi palju muna, kas keedetult või huvitavalt küpsetatult. Hommikusöögilauas ootas mind vahel ka spinatikook ning palju muud võrast, mille nime ma ei tea. Samuti sai seal palju mandariine, sest nii nagu meil on aedades õunapuud, siis seal on mandariinipuud.

Minu jaoks jäi suureks saladuseks nende joogivee

Enne kooli minekut kulub aeg ümbruskonnaga tutvumisele. Keskul istub Nuray, paremal esimene Teele (erakogu)

süsteem. Kui palusin vett, mindi tassiga rõdule, kuulda oli solinat ning tagasi tulles oli tass täidetud külma veega.

Kõige suuremaks muureks oli üksteise mõistmine. Esimesel õhtul selgus kohe, et inglise keele valdajaid pole. Noorem vend ja Nuray teadsid mõningaid lauseid ja natuke sõnu ning see oli kõik. Õnneks oli neil olemas inglise-türgi sõnaraamat. Suhtlemine seisneski põhiliselt selles, et ühe sõna kaupa otsisime sõnastikust tõlkeid. Tänu sõnaraamatu olemasolule sain neile õpetada ka eesti keelt. Kui esimene kord pakkusin ise neile, et õpetan, siis järgmisel õhtul tuldi juba ise küsima, et kas ma õpetaksin. Nii möödusidki õhtud keeletundide näol. Mina õpetasin eesti keelt ja mulle õpetati türgi keelt. Paari päeva pärast soovisime juba kolmes keeles head ööd.

Eesti keeles head ööd, inglise keeles *good night* ning türgi keeles *iyi geceler*.

Neil oli päris suur huvi Eesti vastu. Vaatasime õhtuti koos materjale Eestist, mis olin kaasa võtnud. Nad olid vaimustuses meie loodusest. Sellest, kui roheline siin on ning samas kui ilusad on lumised talved. Suurt huvi pakkusid pereemal meie rahvariided.

Vaatamata keeleliste probleemidele oli väga tore elada seal peres. Tutvusin nende kultuuri ja kommetega. Türgis käiguga sain juurde palju kogemusi ja julgust, et ka tulevikus taoliste võimalustest kinni haarata.

Täna kõiki, kes olid seotud selle projektiga ning muutsid reisi Türgi meeldivaks ja unustamatuks kogemuseks.

Teele Vahtra
11. klass

→

Minu pere Türgis

← *****

Peatusin tüdruku juures, kelle nimi on Ebru Uysal. Seal peres on veel ema Emine, isa Ahmet, vend Mücohit ja väiksem õde Melike. See pere võttis enda juurde ka veel ühe Poola tüdruku Klaudia. Esimesel öhtul, kui lennujaamast koju jõudsimel, olid seal meid ootamas veel Ebru vanaema-vanaisa ja peagi saabus ka tädi oma pisikese pojaga. Terve pere oli väga sõbralik! Nende kodu on väga ilus ja suur.

Hommikuti pidime kooli jõudma alles kella kümneks. Ärkasime tavaliselt 8.30, selleks ajaks oli emal hommikusöök juba valmis. Iga päev saime hommikuks kartuleid, mis olid natuke friikartulite moodi, ja keedetud muna. Samuti oli laual veel saia, šokolaadikreemi ning ei puudunud ka halvaa. Põhiline oli siiski tee, seda sai igal ajal ja hästi palju. Teed jõime hästi tillukestest klaasidest – pool klaasi valati teed ja pool kuuma vett, sest muidu oleks tee liiga kange tulnud.

Õhtuti, kui koju jõudsimel, küsis ema alati, kas meil on kõhud tühjad, aga kunagi ei olnud, sest olime just tulnud restoranist. Ema sellest ei hoolinud ja tõi meile ikkagi teed, puuvilju, koogitükke ja kõrsikuid. Ja nii iga öhtu. Köht oli seal alati väga täis.

Perega suhelda oli natuke keeruline. Ainult Ebru oskas inglise keelt ja seda ka minimaalselt. Kui ma tahtsin midagi öelda või küsida, võis tekkida raskusi, sest keegi ei saanud lihtsalt aru. Sellistel juhtudel võeti appi inglise-türgi sõnaraamat. Emaga ja teiste pereliikmetega sain suhelda ainult siis, kui Ebru oli kõrval, sest tema tõlkis.

Olen õnnelik, et satusin just selle pere juurde. Sain väga toreid kogemusi. Samuti palju-palju uusi sõpru. Kui kellelgi avaneb võimalus Comeniuse projektist osa võtta, siis soovitan kindlasti!

Gea Rumjantseva
10. klass

Järgneb veebruari lehes

NALJA KAH!

5. klassi tüdrukud tormavad raamatukokku: „Palun „Tasujat!““, „Mulle ka „Tasujat!“!“ Poisid jooksevad nende järel: „Mida antakse tasuta?“

1. ja 3. klassi poisid: „Hakkame rääkima selliseid anekdoote, mis pole ropud!“ Istuvad, mõtlevad.

3. klassi poisid: „Mul ei tule praegu ühtegi meelde.“

1. klassi poisid mõtleb veel pikemalt: „Ma ei tea ka ühtegi sellist.“

Jõuluaeg Võhma Gümnaasiumis

Kuuse ehtimisel kulus ära nii jõud kui nõu (foto Luule Tiirmaa)

Äri läks jõululaadal nii hästi, et kaubaks on läinud ka Kardo jalad (Foto Luule Tiirmaa)

12. klassi lennuharjutused fotojahil (Foto 12. klass)

„Kunstisaalis-kunstisaalis ...“ Gümnaasiumiastme jõulupeol Eino Baskini osas õpetaja Valdis (Foto Luule Tiirmaa)

Nagu ikka, oli ka sel aastal terve detsembrikuu koolis täis jõuluootust ja mõnusat sagimist. Õigemini öeldes sai jõule ootama hakata juba novembri viimastel päevadel, sest siis algas adventiaeg. Traditsiooniliselt koguneb kogu koolipere igal adventijärgsel hommikul aulasse. Siis on võimalik laulude, pillilugude ja luuletuste saatel hetkeks mõelda kõigele ilusale, mida jõuluaeg sümboliseerib, ning teineteisele esinimine ja kaasaelamine tuletab meelde, et meie ümber on palju inimesi, kellest röömu tunda. Igal adventihommikul süütasime ka adventiküünla. Lisaks said koolipere ja linnaelanikud nautida koolimajas toimunud muusikakooli jõulukontserte.

Detsembri teisel nädalal olid täies hoos ettevalmistused jõululaadaks ning esmakordselt toimusid töötod, kus sai õppida uudsel viisil piparkooke küpsetama, meisterdada kaunistusi, kaarte ja ehteid, kasutades klaasi,

liimi ja mitmeid muid põnevaid materjale. Kõik töötoas meisterdatu ja mitmed muud oskused pandi mängu jõululaadal, kus kaubavalik oli väga mitmekülgne – leida oli kodumajapidamises vajalikke esemeid, kaunistusi ja ehteid ning muidugi sai ka kõhu täis.

Märkamatu oli juba aeg veerandilõpu tunnistused välja kirjutada ja pidada jõulupidusid. 1.–4. klass sai nautida ilusaid esinemisi ja jõuluvanalt lunastati pakid klassidena laudes. Aga sellega, kui jõuluvana meie juurest edasi läks, ei olnud pidu veel läbi. Üheskoos said lapsed trallitada päkapikudiskol.

5.–8. klassi peol sai näha nii tantsu, laulu kui ka näidendit.

9.–12. klassi jõulupidu toimus traditsiooniliselt kultuurimajas. Sel aastal oli lisaks gümnaasiumi ja muusikakooli õpilaste esinemas bänd Saphran ning vilistlased.

Muu melu sees ei jäänud detsembris märkamata ka

10. klass kiirustab fotojahil vaheajale (Foto 10. klass)

tublid õppijad ja õpilased, kes esimesel poolaastal on kooli edukalt esindamas käinud. Neid premeeriti väljasõiduga Viljandisse Kondase Keskusesse ning tunnustati veerandilõpu aktusel.

Lisaks said 7.–12. klasside õpilased veerandi viimasel

koolipäeval kätt harjutada fotojahil. Nimelt tuli koolimajas leida väiksel mustvalgel fotol kujutatud koht ja seal etteantud ülesande järgi teha pilt tervest klassist koos õpetajaga. Kujutama pidi vaheajale minekut koolikella saa-

tel, päkapikke, jõuluröömu ja muid olukordi. Meeskonnatöö oli edukas ja loovusel lasti lennata ning huvitavamaid fotosid sai kogu koolipere näha veerandilõpu aktusel.

Tiina Tart
huvijuht

LOODUSNURK

Porgand

Porgandit kasvatati juba enne meie ajaarvamist nii kreeklaste kui ka roomlaste aedades. Roomlaste juures oli porgand laual piduroana. 16. saj peeti teda veel delikatessiks. 17. saj hakkas see köögivilj levida Euroopa maades, veel tundmata tema raviomadusi. Keskajal hakati porgandit juba pidama võimsaks ravimtaimeks. Sellest ajast on pärit toore porgandi hoidmine mees, mis säilitas kõik vitamiinid. Prantsusmaal ja Saksamaal oli meeporgand jõululaadaks. Porgandit kasvatatakse ka tänapäeval. Porgand ei pruugi olla ainult oranž, vaid ka valge, kollane või purpur-punane.

Porgandi biokeemiline koostis

Porgand on rikas A-vitamiini eelvitamiini karotiini poolest, siin ületavad porgandit vaid punane paprika ja astelpaju. Karotiin muutub organismis A-vitamiiniks, kuid vajab omastamiseks rasvaineri. Vähem on porgandis B-rühma vitamiine ja vitamiine PP, C, D, E. Eriti tuleks rõhutada porgandi mineraalainete rikkust. Mida temas ka pole: kaaliumi-, räni-, väävli-, raua-, vase- ja koobaltiühendeid, joodi. Porgandis on palju suhkruid (8–15%), ta on rikas aminohapete poolest, on leitud veel letsitiini, koliini, betaiini, pektiinaineid, flavonoidide ja eeterlikke õlisid.

Porgand kui ravim

Keskaegne raviraamat ütles, et ükski juurvili ei ravi ini-

mest paremini kui porgand. 1–2 porgandit päevas katab A-vitamiini vajaduse. Kõiki toitainete sisaldavat porgandit on kasulik süüa toorena või juua mahlana. Toores porgand tugevdab organismi – tugevdab vastupanuvõimet nakkushaigustele, on kasulik C-, A-vitamiini vaeguse, verevaesuse, isupuuduse, maksa-, neeru-, meveresoonkonnana ja hingamisorganite haiguste korral. Porgand ei jää maha mikrofloorat hävitavate fütotsiidide sisalduse poolest sibulast ja küüslaugust. Kui süüa toorest porgandit, väheneb mikroobide hulk suuõõnes tunduvalt.

Porgand kui dieettoit

Voiks arvestada, et omas aias kasvatatud porgand on parim ravimina ja toiduna. Noori, värskeid porgandeid tuleks

süüa harjaga pestult koorimata, vanemaid kraapida. Porganditoidude maitsestamiseks on käepärane peterzell, ka majoraan (pune) sobib hästi. Meeles peaks pidama, et porganditoidud toorena on vastunäidustatud mao- ja kaksteistsõrmiksoole haavandite korral ja peensoole haiguste puhul. Porgandi keeduvette soola ei panda, sest see halvendab maitset. Soojade toitudega on porgand populaarne lisanäide, aga ka iseseisva roana. Porgand sobib kokku kõikide aedviljadega, kala-lihaga, gastronoomiatoodetega, tangainetega, kohupiimaga jt.

RETSEPTE

Porgandi toorsalat

200 g porgandeid, 2 haput õuna, ½ kl marju (kompotti), suhkrut, õli.

Toiduained riivatakse ja marjad surutakse katki, segatakse, maitsestatakse õli ja suhkruga. Suppe võib valmistada mahedamaitse-

tena (püreesupid) või teravamaitselena. Porgand on oluline komponent kõikide tükeldatud köögiviljasuppide koostises, sobib kokku õunte, hapude marjade ja ka hapukapsaga.

Porgandisupp küüslauguga

750 g porgandeid, 6 küüslauguküünt, 3 sibulat, 0,5 l piima, 1 spl võid, vett, maitseained. Porgandid kooritakse ja lõigatakse ratasteks. Küüslauk ja sibul tükeldatakse. Aedvili kallatakse kastrulisse ja lisatakse vett niipalju, et oleks kaetud. Maitseks veidi soola ja suhkrut. Keedetakse aeglaselt, kuni vesi on peaaegu kadunud. Siis lisatakse või, piim ja segu vahustatakse vispli või mikseriga, kuni supp on kooretaoline. Kellele meeldib teravam küüslaugu maitse, võib peeneks hakitud küüslaugu lisada supile koos piimaga.

Siim Vingissar
Kerly Hintsalu
8. klass

Kultuurikeskuse uudised

Pärast väikest hingetõmbepausi jätkame uue hooga kultuurikeskuses oma toimetamisi.

Ees on ootamas maakondlikud suurüritused nagu laulupidu ja Memme-taadi peod; erinevad konkursid ja palju muid huvitavaid kohtumisi: aprillis tähistab segakoor Leelo 140. Sünnipäeva; selle aasta kihelkonnapäev on Võhma korraldada; näiteringile Rassijad on tulnud huvitavaid pakkumisi esinemiseks väljaspool maakonda; jät-

kub ka kultuurivahetus Läti sõpradega.

Et lähemalt tutvustada kultuurikeskuse kollektiivide tööd, pakume 6.–12. veebruarini võimalust tulla meid ja meie tegemisi pealtvaatajana kuulama-vaatama tegevuse toimumispaika. Kuna kõik kollektiivid ei teugutse kultuurikeskuse ruumides, siis jälgige allpool loetletud graafikut. Maarika Reimand kuulab laulusõprade seltsi soovijaid üle individuaalselt.

Vahepeal pikemat puhkust pidanud seltskonnatantsijad ootavad huvilisi, et alustada taas. Andke endast teada kultuurikeskuses või tel 53457584.

Särtsu südamesse ja jaksu jalgadesse, endised ja uued kultuurikeskuse sõbrad! Uute kohtumisteni!

Riina Pakane
Kultuurikeskuse direktor

Huviringide toimumise ajad Võhma kultuurikeskuses:

Segakoor Leelo	esmaspäeval	19.00–21.00
Rahvatantsurühm Tald ja Apsat	esmaspäeval	16.30–18.00
Rahvatantsurühm Lilleke	esmaspäeval	18.00–19.30
Ansambel Laulurõõm	teisipäeval	10.00
Idamaised tantsud	teisipäeval	17.15–18.30
Näitering Rassijad	teisipäeval	18.30–20.00
	neljapäeval	18.00–20.00
Jooga (lasteaia ruumides)	teisipäeval	19.00
	laupäeval	8.00
Aeroobika	kolmapäeval	18.00–19.00
Pilistvere Pillimehed	kolmapäeval	18.30 lasteaia ruumides
Käsitööring	neljapäeval	16.00 gümnaasiumi ruumides
Sasku	pühapäeviti	14.00
Maarika laulusõbrad	individuaalselt Maarika Reimandiga	kokkuleppel üle pühapäeva kell 15.00 suures saalis
Noorte klubi		pühapäeviti 18.00
Jumalateenistus		
Mälumäng	kord kuus pühapäeviti	kell 11.00
15. jaanuar, 12. veebruar, 11. märts, 15. aprill	lõpetamine	

Jaauaris–veebruaris toimumas:

28. jaan. kell 20.00	Seltskonnaõhtu. Tantsuks mängib ans HERO. Pilet 5 eurot
12. veebr. kell 11.00	Mälumäng
24. veebr. kell 13.00	Vabariigi aastapäevale pühendatud kontsert-aktus.

Täpsem info linnas reklaamtahvlitel vähemalt nädal enne toimumise algust.

NB! Siinkohal sooviks tagasisidet linnakodanikelt, et selgitada välja kuhu oleks kõige sobilikum paigutada reklaamtahvid, et info linnas toimuva kohta jõuaks Teieni. Palun teatage sellest kultuurikeskusesse Riinale.

SPORDIST

Põltsamaa Jõe XXX Talimängude juhend

I. Eesmärk: Hoogustada Põltsamaa piirkonna sporti.

II. Aeg ja koht: 28. jaanuaril 2012. a Adaveres ja Põltsamaal ning Piirrojal.

III. Osavõtjad: Kõik Põltsamaa piirkonnas õppivad, elavad või põhikohaga töötavad elanikud ja nende õppivad lapsed.

IV. Spordialad.

1. Suusatamine: Vanuseklassid, distantsid:

T + P kuni 8-a	1 km
T + P 9–10-a	1 km.
T + P 11–12-a	1 km
T + P 13–14-a	2 km
T + P 15–16-a	2 km
Naised 17–34-a	3 km
Naised 35–49-a	2 km
Naised 50-a ja vanemad	2 km
Mehed 17–39-a	5 km
Mehed 40–54-a	4 km
Mehed 55-a ja vanemad	4 km

2. Uisutamine: Vanuseklassid samad mis suusatamises distantsiga 500 m.

Naised 17–34-a ja mehed 17–39-a 1500 m

3. Korvpall 3:3: Võistlusklassid:

Kuni 16-a (kaasa arvatud) P

Mehed

Naised

Võistkonnas 4 mängijat. Mängitakse risti võimlas. Mänguaeg 6 minutit või 12 punkti.

4. Kabe: Vanuseklassid:

Kuni 12-a (kaasa arvatud) T + P

13–15-a T + P

Naised

Mehed

5. Male: Võistlusklassid: naised ja mehed

6. Lauatennis: Vanuseklassid:

Kuni 12-a (kaasa arvatud) T + P

13–15-a T + P

Naised

Mehed

Võistlussüsteem selgub peale võistlejate registreerimist.

7. Koroon: Võistlusklassid: naised, mehed

8. Sasku

9. Mälumäng kolmikutele (sport ja varia).

10. Juhtide mitmevõistlus:

Jäppall: mängivad 5x5; võistkonnas 7 mängijat (ei lähe omavalitsuste arvestusse)

Lumeraja sõit sõiduautodel: erijuhend. (ei lähe omavalitsuste arvestusse)

Uisumatk 30 ringi: loosiauhinnad. (ei lähe omavalitsuste arvestusse)

Bridž paaridele. (ei lähe omavalitsuste arvestusse)

Sisepetank individuaalne (kuus viset). (ei lähe omavalitsuste arvestusse)

V. Võistkondlik arvestus:

Talimängud on individuaal- ja võistkondlik võistlus. Võistkondlikult võistlevad piirkonna omavalitsuste võistkonnad. Individuaalvõistlustel lähevad võistkondlikku arvestusse:

- 6 (kuue) parema võistleja tulemused;
- korvpallis ja sasku 2 (kahe) parema võistkonna tulemused;
- mälumängu parim võistkond ja
- omavalitsuse volikogu esimehe, linnapea või vallavaneema, sekretäri osavõtupunktid.

Individuaalvõistlusel: I koht 20 punkti; II koht 18 p; III koht 17 p jne.

Omavalitsuste arvestuses: I koht spordialal 10 punkti; II koht 8 p; III koht 7 p jne. Omavalitsuste arvestusse läheb:

- suusatamine või uisutamine;
- 5 (viie) parema spordiala kohapunktid;
- omavalitsuse juhtide osavõtupunktid (1 osavõtja 1 punkt ja 2 osavõtjat 2 punkti);
- võrdsete punktide korral otsustab suusatamisel saavutatud koht;
- ühe spordiala võrdsete punktide summa korral otsustab tulemuse parimate kohtade arv.

VI. Autasustamine: Parimaid autasustatakse medali ja diplomiga. Parimaid omavalitsusi karikaga.

VII. Võistlustele registreerimine: Nimeline registreerimine 30 min enne spordiala algust. Täiskasvanutest vastutab iga võistleja oma tervisliku seisundi eest. Lastel vastutab lapsevanem, õpetaja või treener, kes on lastega kaasas.

Üldist. Kõik käesolevas juhendis määratlemata jäänud küsimused lahendavad talimängude peakohtunik koos alade peakohtunike ning võistkondade esindajatega nii mandaadis kui ka võistluste käigus.

Peakorraldaja: Väino Treiman

Peakohtunik: Uno Valdmets

Peasekretär: Kaja Toom

PÕLTSAMAA JÕE XXX TALIMÄNGUDE AJAKAVA

Laupäeval, 28. jaanuaril 2012

9.45	avamine
10.00	uisutamine
10.00	lauatennis
10.00	koroon
10.00	male
10.00	kabe
10.30	juhtide mitmevõistlus
10.30	sisepetank
13.00	suusatamine Kuningamäel Põltsamaal
13.00	korvpall
15.00	uisumatk
15.00	jäppall
16.00	mälumäng

24. jaanuaril 17.30 sasku Rivaali kohvikus Põltsamaal

27. jaanuaril 17.30 bridž Hullava Naise kohvikus Põltsamaal

04. veebruaril 8.00 jäärada Piirrojal

Transport väljub 28. jaanuaril kell 9.00
linnaavalitsuse juurest.
Info Aare Järvik 5286574 või
aare@vohma.ee

